

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201968
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8219201968.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníková 3A, 841 05 Bratislava, proti žalovanému: F. X., S.. X.X.XXXX, XXX XX M. XX, o zaplatenie 294,- Eur a úroku z omeškania 5% ročne od 27.9.2016 do zaplatenia takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 294,- Eur a úrok z omeškania vo výške 5% ročne od 27.9.2016 do zaplatenia, všetko to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 24.9.2019 sa žalobca domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 294,- Eur, odplatu 28,- Eur, poplatky za upomienky v sume 240,- Eur, zmluvnú pokutu 33,- Eur (teda spolu 595,- Eur), úrok vo výške 22,29% ročne zo sumy 350,- Eur za obdobie od 24.9.2015 do 20.9.2016 a zo sumy 294,- Eur od 21.9.2016 do zaplatenia ako aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 322,- Eur za obdobie od 25.9.2016 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil obsahom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 24.9.2015, ktorou žalovanému poskytol spotrebiteľský úver v sume 350,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť za to odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 28,- Eur ako aj úrok vo výške 22,29% ročne v termíne konečnej splatnosti úveru 24.9.2016. Poukázal na obsah pripojených Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, v nich dohodnutú zmluvnú pokutu, poplatok za upomienky a ďalšie sankcie, ktoré môže od žalovaného požadovať.

3. Keďže sa žalovaný k žalobe, ktorá mu bola doručená 4.11.2019 v lehote určenej súdom v uznesení č.k. 7Csp/36/2019-29 z 23.10.2019 písomne nevyjadril, súd vo veci 27.11.2019 rozhodol postupom podľa § 177 ods. 2 písm. a) v spojení s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku verejne vyhláseným rozsudkom, ktorým žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 294,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne za obdobie od 27.9.2016 do zaplatenia, žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že poskytnutie úveru v sume 350,- Eur bolo medzi stranami nesporné a jeho nesplatená časť predstavovala sumu 294,- Eur, keďže žalovaný na jeho splatenie uhradil sumu 56,- Eur. Mal za to, že v zmluve bola dohodnutá konečná splatnosť úveru na deň 24.9.2016 (sobota), posledným dňom, kedy nebol žalovaný v omeškaní bol nasledujúci pracovný deň, teda 26.9.2016 a preto s jej nesplatenou časťou sa žalovaný dostal 27.9.2016 do omeškania a od tohto dňa mu vznikla aj povinnosť platiť z nezaplatenej časti úrok z omeškania uplatnený vo výške zodpovedajúcej § 517 Občianskeho zákonníka

a § 3 nariadenia vlády. Žalobu zamietol v prevyšujúcej časti, t.j. v časti uplatneného nároku na odplatu vo výške 28,- Eur, zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur, poplatky za upomienky vo výške 240,- Eur, zmluvný úrok vo výške 22,29% ročne zo sumy 350,- Eur od 24.9.2015 do 20.9.2016 a zo sumy 294,- Eur od 21.9.2016 do zaplataenia, ako aj úrok z omeškania nad sumu 294,- Eur a za obdobie pred 27.9.2016 do zaplataenia, pričom v zamietajúcej časti nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 8.1.2020.

4. Na odvolanie žalovaného zo 7.1.2020 Krajský súd v Prešove svojím uznesením č. k. 3CoCsp/24/2020-98 z 2.9.2020 zrušil rozsudok tunajšieho súdu č.k. 7Csp/36/2019-37 z 27.11.2019 vo vyhovujúcom výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 294,- Eur s príslušenstvom a v súvisiacom výroku o trovách konania, a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rozsahu žalovaným produkovaných odvolacích námietok dospel k záveru, že rozsudok nie je vecne správny, pretože súd prvej inštancie otázku premlčania práva neposudzoval správne, keď nedostatočne skúmal včasnosť žalobcom uplatneného nároku. Mal za to, že v napadnutej vyhovujúcej časti je preskúmané rozhodnutie založené na nesprávnych a neúplných skutkových zisteniach a absentuje pri ňom aplikácia na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných noriem. Závery súdu prvej inštancie tak v napadnutej časti vyhodnotil ako predčasné a tým nesprávne. Žalovaným uplatnené odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania žalobou uplatneného nároku vyhodnotil za opodstatnené a v danej veci preukázané (výzva na úhradu zo dňa 07.01.2016 - č.l. 44, ktorou žalobca oznámil žalovanému, že stratil výhodu splátok a celý dlh sa stal splatný naraz). Zastal názor, že úkon veriteľa predstavuje zosplatenie dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, následkom tohto jednostranného úkonu veriteľa sa dlh stáva predčasne splatným v celosti a premlčacia doba pre dlh ako celok začína s poukazom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k zosplateniu dlhu. Žaloba bola podaná dňa 24.9.2019, žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, preto považoval za potrebné posúdiť začiatok plynutia premlčania uplatneného nároku, teda či v tomto prípade je pohľadávka veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy premlčaná. V prípade, že nárok žalobcu je premlčaný, tento mu nie je možné priznať (§ 54a a § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a žalobu je nutné zamietnuť. Uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní odstrániť nedostatky doterajšieho rozhodovania, zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre správne posúdenie okamihu, kedy žalobca mohol právo vykonať po prvý raz žalobou na súde (tzv. actio nata, ktorá je spravidla spájaná so splatnosťou dlhu, t.j. dňom, kedy mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením), skúmať splnenie zákonných predpokladov na uplatnenie práva veriteľa na tzv. zosplatenie úveru v zmysle ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a posúdiť otázku premlčania nároku žalobcu vo vzťahu k nesplatennej časti istiny poskytnutého úveru, ktorá sa mala stať splatnou na základe mimoriadneho vyhlásenia splatnosti úveru.

5. Po vydaní zrušeného rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/36/2019-37 z 27.11.2019 žalovaný v podaní doručenom súdu 28.11.2019 vzniesol námietku premlčania s poukazom na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. V podaní z 11.11.2020 v relevantnom poukázal aj na to, že bol to žalobca, ktorý využil svoje právo a vyhlásil celý dlh pred termínom konečnej splatnosti úveru za splatný. Uviedol, že podľa jeho názoru boli splnené všetky zákonné podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, vrátane podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

6. V priebehu ďalšieho konania žalobca podaním z 30.10.2020 zobral žalobu späť v časti uplatneného nároku na odplatu vo výške 28,- Eur, zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur, poplatky za upomienky vo výške 240,- Eur, zmluvný úrok vo výške 22,29% ročne zo sumy 350,- Eur od 24.9.2015 do 20.9.2016 a zo sumy 294,- Eur od 21.9.2016 do zaplataenia.

7. S poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- Eur konajúci súd spor prerokoval bez nariadenia pojednávania, keďže žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a zabezpečené listinné dôkazy súd vzhliadol za postačujúce pre svoje rozhodnutie.

8. Vo veci súd vykonal dokazovanie obsahom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 24.9.2015, k nej pripojenými Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, výpisom z obchodného registra žalobcu a výpisom z registra úpadcov na žalovaného a po zrušení rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/36/2019-37 z 27.11.2019 ho v intenciách úloh uložených odvolacím súdom doplnil oboznámením sa s obsahom Dohody o plnení v splátkach z 24.9.2015, výzvy žalobcu na úhradu splátky

zo 16.12.2015 a výzvy žalobcu na úhradu zo 7.1.2016. Na základe toho vo veci zistil nasledujúci skutkový stav.

9. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“) súd zistil, že strany sporu uzavreli 24.9.2015 zmluvu, ktorou bol žalovanému poskytnutý úver v sume 350,- Eur, ktorý bol žalovaný povinný vrátiť spolu s úrokom za poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 22,29% ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia v sume 78,- Eur a odplatom v sume 28,- Eur v termíne konečnej splatnosti, teda spolu v sume 106,- Eur. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ podľa zmluvy zaplatiť činila 456,- Eur. Konečný termín splatnosti úveru bol touto zmluvou dohodnutý na deň 24.9.2016. V zmluve bola uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 8%, ktorá predstavuje odplatu 28,- Eur pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ďalej priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 24,67%, dohoda o zmluvnej pokute v sume 33,- Eur v prípade neuhradenia úveru v lehote uvedenej v zmluve a dohoda o práve žalobcu na poplatok za každú zaslanú upomienku v sume 30,- Eur. Písomné vyhotovenie zmluvy ďalej obsahovalo inkorporačnú doložku, podľa ktorej mali byť Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru neoddeliteľnou súčasťou zmluvy ako aj vyhlásenie spotrebiteľa, že potvrdzuje prevzatie zmluvy vrátane označených všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru. V rámci dokazovania bolo zistené, že predložené Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru neobsahujú podpis žalovaného svedčiaci o jeho oboznámení sa s nimi pri uzavieraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere a rovnako ako zmluva neobsahujú dohodu zmluvných strán o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky.

10. Z dohody o plnení v splátkach z 24.9.2015 vyplýva, že ňou došlo k zmene zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX tak, že žalovaný sa zaviazal žalobcovi uhradiť sumu 456,- Eur v dvoch pravidelných mesačných splátkach vo výške 228,- Eur splatných vždy k 1. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 1.11.2015. Poskytnutý úver teda mal byť podľa tejto dohody splatený v splátkach splatných 1.11.2015 a 1.12.2015. Žalobca a žalovaný sa v nej ďalej dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 4 mesiace tento dodatok zmluvy zaniká od počiatku. Ani tento dodatok meniaci zmluvu neobsahuje dohodu zmluvných strán o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky.

11. Z výzvy žalobcu na úhradu splátky zo 16.12.2015 bolo zistené, že ňou žalobca upomínal žalovaného na zaplatenie sumy 228,- Eur splatnej 1.12.2015. Z výzvy žalobcu na úhradu zo 7.1.2016 vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému stratu výhody splátok naraz pre neuhradenie posledných dvoch splátok úveru včas a riadne.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

13. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 36 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky. Na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada. Podmienka je odkladacia, ak od jej splnenia závisí, či právne následky úkonu nastanú. Podmienka je rozvázovacia, ak od jej splnenia závisí, či následky, ktoré už nastali, pominú.

15. Podľa § 39 neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 100 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

21. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

24. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 nariadenia vlády, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. V danom prípade súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže žalobca vystupoval v konaní ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah bolo potrebné osobitne aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, konkrétne § 52 a nasl. tak aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, súd zároveň skúmal splnenie

podmienok za ktorých možno na túto námietku oslabujúcu právo žalobcu prihliadnúť. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi.

27. Vo vzťahu k § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné uviesť, že k využitiu tohto práva môže veriteľ pristúpiť len ak to bolo medzi stranami dohodnuté, alebo takéto právo veriteľa bolo určené v rozhodnutí súdu. K použitiu § 565 Občianskeho zákonníka veta druhá je potrebné poznamenať, že zosplatenie spotrebiteľského úveru je aplikovateľné len v intenciách § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje *lex specialis* v tom zmysle, že veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 Občianskeho zákonníka najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, a to po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (teda pre ktorú k zosplateniu dochádza). Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi nie kratšia ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace.

28. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 24.9.2015, ani z následne oboznámeného jej dodatku označeného ako Dohoda o plnení v splátkach z 24.9.2015, ktorou došlo k zmene zmluvy o spotrebiteľskom úvere však súd nezistil, že by tieto dvojstranné právne úkony uzavreté medzi žalobcom a žalovaným obsahovali dohodu o práve žalobcu ako veriteľa uplatniť v danom úverovom spotrebiteľskom vzťahu právo na mimoriadne zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Zo skutkových okolností prípadu zistených z dokazovania vyplýva, že žalovaný sa dostal prvý krát do omeškania so splátkou splatnou 1.11.2015 a rovnako tak aj s nasledujúcou splátkou splatnou 1.12.2015. Žalovanému bola po splatnosti druhej dohodou určenej splátky splatnej 1.12.2015 doručovaná výzva zo 16.12.2015, ktorej doručenie žalovaný nespochybňoval a výzvou zo 7.1.2016 žalobca vyzval žalovaného na úhradu celého dlhu zo zmluvy č. XXXXXXXXXX naraz z dôvodu, straty výhody splátok. Na základe uvedeného je tak dôvodný záver, že pri vystavení výzvy zo 7.1.2016 nemohli byť splnené podmienky stanovené § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z dôvodu neuplynutia troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú mohlo dôjsť k zosplateniu celej úverovej sumy, keďže splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 1.11.2015. Samotný akt zosplatenia úveru je jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon, pri vykonaní ktorého musia byť splnené zákonné podmienky, čo v danom prípade absentuje. Vzhľadom k absencii dohody o práve veriteľa uplatniť v danom úverovom spotrebiteľskom vzťahu právo na mimoriadne zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka ako aj pre neuplynutie lehoty 3 mesiacov od omeškania s dohodnutou splátkou je potrebné veriteľom žalovaného vykonané zosplatenie úveru zo 7.1.2016 považovať za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom a to s obsahom § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vyhodnotiac obsah Dohody o splátkach z 24.9.2015 súd súčasne konštatuje, že dojednania z nej vyplývajúce medzi stranami zanikli následkom naplnenia v nej obsiahnutej rozvázovacej podmienky, podľa ktorej táto dohoda o splátkach zanikla od počiatku (t. j. s účinkami *ex tunc*), pokiaľ podľa nej nedošlo k uhradeniu ktorejkoľvek zo splátok po dobu dlhšiu ako 4 mesiace. V danom prípade žalovaný nespochybnil tvrdenie žalobcu, že na úhradu úveru splatil len sumu 56,- Eur, preto ani prvá z dvoch dohodnutých splátok nemohla byť riadne a v plnej výške uhradená v lehote 4 mesiacov od 1.11.2015 do 29.2.2016. Dňom 1.3.2016 tak so spätnými účinkami vyplývajúcimi z dohodnutej rozvázovacej podmienky zanikla celá dohoda o splátkach z 24.9.2015, ktorá čiastočne modifikovala zmluvu č. XXXXXXXXXX uzavretú medzi žalobcom a žalovaným. Potom ale medzi zmluvnými stranami platí právny režim (zmluvné dojednania) založené pôvodne uzavretou zmluvou č. XXXXXXXXXX, o povinnosti žalovaného zaplatiť poskytnutý spotrebný úver v dohodnutom termíne konečnej splatnosti, ktorým bol deň 24.9.2016. Keďže v zmluve bola dohodnutá konečná splatnosť úveru na deň 24.9.2016 (sobota), posledným dňom, kedy nebol žalovaný v omeškaní a bol povinný zaplatiť poskytnutú istinu úveru bol nasledujúci pracovný deň, teda 26.9.2016 (pondelok). Dňom 27.9.2016 sa tak žalovaný s jej nesplatenou časťou dostal do omeškania a od tohto dňa mu vznikla povinnosť platiť z nezaplatených častí úrok z omeškania uplatnený vo výške zodpovedajúcej vyššie citovanému § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády.

29. Vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu o absencii aplikácie na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávnych noriem upravujúcich premlčanie peňažných nárokov a povinnosť preskúmania zákonných predpokladov pre uplatnenie práva veriteľa na zosplatenie úveru vyplývajúcich

z § 565 a 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, súd vo svetle žalovaným vznesených námietok na podklade opísaných skutkových zistení prípadu konštatuje, že žalobca pristúpil k predčasnému zosplatneniu úveru bez splnenia týchto zákonom stanovených predpokladov, preto bolo neplatné a navyše neuhradením ani jednej z dohodnutých splátok rozvážujúcou podmienkou zanikla aj samotná dohoda o povinnosti žalovaného zaplatiť dlh v splátkach, v dôsledku čoho k prvému dňu plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty uplatneného nároku na zaplatenie istiny poskytnutého úveru došlo až 27.9.2016 a táto v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka uplynula dňom 27.9.2019. Žaloba bola však na súd podaná 24.9.2019, teda tri dni pred jej skončením, preto uplatnený nárok v rozsahu, ktorý nebol zamietnutý rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/36/2019-37 z 27.11.2019 v tzv. prevyšujúcej časti nie je premlčaný. S prihliadnutím na to, že predmetom konania v tejto fáze zostal len nárok na zaplatenie neuhradenej časti istiny poskytnutého úveru, ako aj na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru (ktorý bol riadne odôvodnený v bodoch 34. až 38. odvolaním nedotknutej časti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/36/2019-37 z 27.11.2019, ktorá nadobudla právoplatnosť 8.1.2020 a na ktoré súd aj pre právne posúdenie tejto časti nároku v podrobnostiach odkazuje) je potrebné uviesť, že pokiaľ žalobca poskytol úver žalovanému v sume 350,- Eur a žalovaný nespochybnil, že na jeho vrátenie zaplatil sumu 56,- Eur, potom je v prejednávanej časti o zaplatenie sumy 294,- Eur žaloba žalobcu dôvodná a uplatnenému nároku žalobcu bolo potrebné vyhovieť, vrátane úroku z omeškania uplatneného v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády, tak ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

30. K čiastočnému späťvzatiu žaloby podaním z 30.10.2020 došlo až po právoplatnosti výroku rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/36/2019-37 z 27.11.2019 o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, preto nemohlo spôsobiť žalobcom zamýšľané účinky smerujúce k zastaveniu konania v zmysle § 145 C.s.p. v časti o zaplatenie odplaty vo výške 28,- Eur, zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur, poplatkov za upomienky vo výške 240,- Eur a zmluvného úrok vo výške 22,29% ročne zo sumy 350,- Eur od 24.9.2015 do 20.9.2016 a zo sumy 294,- Eur od 21.9.2016 do zaplatenia. Preto nebolo možné o tejto časti nároku vysloviť zastavenie konania samostatným výrokom rozsudku.

31. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. O nároku na náhradu celých trov konania (teda trov konania vzniknutých ako pred súdom prvého stupňa, tak aj pred súdom odvolacím) bolo rozhodnuté v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 C.s.p., vychádzajúc zo záveru, že aj keď žalovaný bol v pomere k žalobcovi úspešnejší [úspech žalobcu bol 294,- Eur z celkového nároku bez príslušenstva predstavujúceho sumu 595,- Eur (294+28+33+240), teda 49,49%, úspech žalovaného bol 301,- Eur z celkového nároku 595,- Eur, t.j. 50,51%], čo znamená, že úspech žalobcu aj žalovaného bol v zásade rovnaký a preto žiadnej strane súd právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolať, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolať späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolať späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolať, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolať vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súď späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti

v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.